

EUROBANKA JE NAMERNO VARALA KLIJENTE

Dana 24. maja 2016. godine sud u Atini je doneo presudu 334/2016 u sporu po kolektivnoj tužbi koju su pokrenule potrošačke organizacije u Grčkoj zajedno sa Udruženjem korisnika kredita indeksiranih u CHF protiv EFG Eurobank Ergasias SA, kojom je sud **zabranio Eurobanci da koristi bilo koju odredbu ugovora o kreditu koja ima za posledicu obavezu potrošača da plaća anuitet u protivvrednosti švajcarskog franka po kursu na dan plaćanja**, kao i da koristi ugovorne odredbe kojima je banka bila ovlašćena da konvertuje glavnice kredita u evre po kursu švajcarskog franka na dan raskida ugovora; takođe je naložio Eurobanci da izvrši **preračunavanje svih CHF indeksiranih kredita** – i to kako anuiteta, tako i glavnice, **na osnovu kursa na dan davanja kredita** i zapretio Eurobanci **kaznom od 3.000,00 evra** za svako pojedinačno kršenje predmetne sudske odluke.

Dana 29.12.2017. godine, doneta je Presuda Apelacionog suda u Piraeusu, br. 791/2017, kojom je sud potvrdio sve navode iz prvostepene presude i dodatno istakao da **kreditu indeksirani u švajcarskim francima nisu obični krediti**, već da se radi o **složenom finansijskom proizvodu** sa izuzetno velikim rizicima, o kojima banke nisu informisale potrošače prilikom ugovaranja kredita.

Apelacioni sud je naveo da potrošači nisu bili svesni da su potpisivanjem ovih ugovora zapravo potpisali međuvalutni swap, zbog čega nisu ni mogli da shvate rizik kome se izlažu.

Dalje, sud je utvrdio:

- da ugovorne odredbe nisu bile transparentne, jer nije tačno i razumljivo objašnjen mehanizam uticaja drugih događaja na promenu kursa, na osnovu čega bi potrošač mogao znati i shvatiti kakve ekonomske posledice na njega ugovorena valuta proizvodi u budućnosti; sud je posebno imao u vidu legitimno očekivanje potrošača da će se plaćanjem ugovorenih anuiteta njegov dug smanjivati, a ne rasti;
- da su krediti indeksirani u švajcarskom franku neposredno povezani sa deviznim tržištem (a kretanja na deviznom tržištu zavise od raznih socijalno –političkih uslova, inflacije, platnog bilansa, delovanja državne uprave ili centralne banke i tako redom), o čemu su potrošači takođe morali da budu obavesteni;
- da potrošačima nije bilo saopštena činjenica da je početkom 2007. godine, postojala depresijacija valutnog rizika evra od 30 %, a što o čemu je banke informisao MMF iste godine;
- da je banka morala da pruži informacije kako će tačno delovati na preostali dug velika depresijacija evra i istovremeno povećanje kamatnih stopa;
- da je o takvom konkretnom proizvodu, koji nije obični hipotekarni kredit, nego je složeni finansijski proizvod, banka morala informisati potrošače putem posebnih savetnika s posebnim kvalifikacijama za takav posao;
- da banka nije ponudila potrošačima mogućnost zaštite od rizika promene kursa, dok je sebe od takvih rizika potpuno zaštitila;

- da je banka znala da potrošači nisu imali izvore prihoda u švajcarskom franku, te da nisu špekulisali kod ugovaranja kredita kao ulagači, nego su taj kredit uzeli isključivo zbog ponuđene niže kamatne stope;

- na kraju, da banka znala da će doći do velike depresijacije evra i posledično do promene kreditne sposobnosti dužnika potrošača, i to iznad njihovih mogućnosti.

Sud je svoje navode potkrepio između ostalog i činjenicom da je EFG Eurobnaka odlično znala šta će se desiti sa spornim kreditima, jer je imala zaposleno lice, doktora ekonomskih nauka, upravo u domen deviznog tržišta, **koje je 8 uzastopnih godina bilo nagrađivano za predviđanja kursa na deviznom tržištu.**